

[Aksel Møller.]

som nu foreligger ved årets afsluttende politiske debat, er forandringerne øjensynlige og det politiske klima, hvori folketingset skal handle, væsensforskelligt fra dengang.

Oppositionens ønske om et valg, der kunne bane vej for en ny regering, er ikke blevet opfyldt. For min skyld kan man kalde det nederlag, så meget man vil. Ingen tør bestride, at ønsket havde sine gode grunde og sin stærke støtte i den velforståelige utilfredshed, som rådede i landet med resultaterne af den socialdemokratiske regerings økonomiske politik. Det radikale venstre ville det anderledes og har dermed gjort fælles sag med socialdemokratiet. Det betyder, at vi ikke blot undgik et valg i dette folketingsår, men at regeringen nu åbent kan indrette sig på en uantastet tilværelse i endnu henvend 2 år.

Men regeringens sejr — og i denne forbindelse er ordet „sejr“ såmænd lige så tomt som ordet „nederlag“ om oppositionens resultat — er altså opnået på bekostning af alle valgløfter om en ny politik. Jeg synes ikke, regeringen har nogen ros at hente for det, den udrettede, for det var noget ganske andet end det, den ville. Kun få af dens vekslere er blevet indfriet, og nu er vekselgælden tilmed efter den højtærede statsministers 1. maj-tale blevet forøget med nye, udstedt på en mager fremtid.

Enten man nu synes om disse vilkår eller ej, må landets politik imidlertid indrette sig under dem. Landet har jo krav på at blive regeret. Efter at have oplevet udformningen af kriseforligene i denne samling er der en voksende utryghed i vide kredse ved tanken om at overlade denne opgave for så lang tid til det, som de radikale og socialdemokraterne kan enes om. Denne utryghed må oppositionen give udtryk for, og den må få konsekvenser for oppositionspartiernes politik. Deres kamp mod den socialdemokratiske politik må føres på længere sigt og på flere fronter.

Venstre og det konservative folkeparti har fulgtes ad i alle bestræbelser for at fremkalde det regeringsskifte, som de to partier er enige om er den bedste og billigste vej til økonomisk helbredelse. De to partier har gennem årene haft megen erfaring for, hvilken hindring det er for opnåelse af deres storpolitiske mål, at snart det ene og snart

det andet parti yder en socialdemokratisk regering støtte. Omvendt har de de bedste erfaringer for, hvad sammenhold under en fælles regering kan føre til. Det ærede medlem hr. Erik Eriksens regering — båret af venstre og det konservative folkeparti — fik et længere liv end nogen anden borgerlig regering i de sidste 30 år. Man skal derfor ikke regne med, at der i disse to partier er nogen stemning for at sætte samarbejds-mulighederne til. I alle spørgsmål om, hvor regeringsmagten bør være her i landet, vil man også i fremtiden kunne finde dem side om side. Det konservative folkeparti glæder sig derfor over, at der imellem de to partier er oprettet et samarbejdsudvalg — et samarbejdsudvalg, hvori de ikke blot kan bestyrke deres enighed, men også udglatte de modsætninger, som naturligt må eksistere mellem to selvstændige politiske partier med hvert sit historiske udgangspunkt og med hvert sin vælgerhær bag sig.

Det kan godt være, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard og hans parti — og jeg ser, at det ærede medlem allerede tager forskud på glæderne — kan finde opmuntring i disse modsætninger, når de melder sig i praktisk politik, men i al stilfærdighed skal jeg minde det ærede medlem om, at det ikke behøver at være udtryk for svaghed at marchere adskilt, når man blot slår samlet, og at det ofte kan være klogt at marchere frem ad hver sin vej, når retningen peger frem mod det fælles mål. (*Bertel Dahlgaard*: Det gør den!). Jeg er glad ved at høre, at det ærede medlem synes, det er godt; der er ikke noget så behageligt for mig, som at det ærede medlem viser sin noksom berømte munterhed, der altid, når den viser sig, dækker over et splittet sind.

I hvilken retning går så denne march, som de to partiers samarbejdsudvalg skal sørge for? Den går efter min mening nu, da den skal vare i mindst to år efter den højtærede statsministers vurdering, således, at det, det gælder om som det første fornødne, er at fastholde den høje regering på dens pligt til at gøre valutakrisens bekæmpelse til det afgørende hensyn, hvorefter den øvrige politik må indrettes. Vi har nu gentagne gange siden den anden verdenskrig oplevet valutakriser. Vi har bekæmpet dem, bragt dem til en løsning, men desværre altid kun til en foreløbig løsning. Løsning-